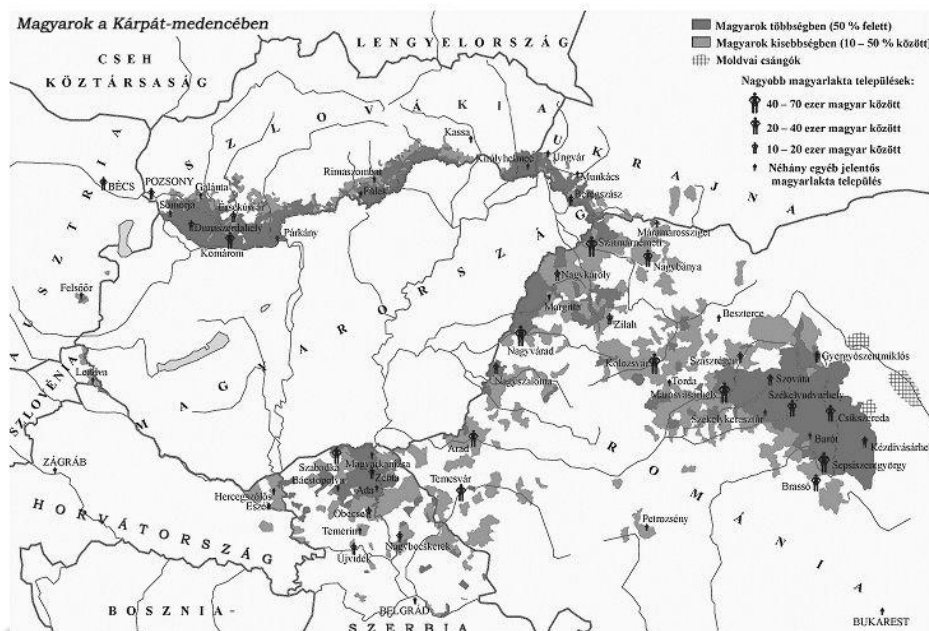

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA
KÜLÖGYI IGAZGATÓSÁG

NEMZETPOLITIKAI TÜKÖR

Készítette:
Hunvári Orsolya
Lenkei Judit
Márky Zoltán
Sediqi Jázmin
Szabó Ádám
Vass-Prékopa Angéla

Szerkesztő:
Márky Zoltán

Kiadó:
Dr. Sárdi Péter

2013. március 29.
II. évfolyam 8. szám

TARTALOM

HÍREK	3
Új határon túli magyarokkal foglalkozó párt Magyarországon	
Nemzeti összetartozás bizottsága	4
A Nemzeti összetartozás bizottsága március 25-i ülésének beszámolója	
A Nemzeti összetartozás bizottsága március 26-i ülésének beszámolója	
Nemzetpolitika az Országgyűlésben	6
Erdély	8
Újabb területi-közigazgatási átszervezési javaslatokat mutattak be az erdélyi magyar szervezetek	
Gerjesztett feszültség	
Felvidék	12
A Via Nova akciója a székely autonómiáért	
Az Európai Néppárt is a kisebbségek pártján	
Harc a kétnyelvűségért	
Mártai Márta látogatása	
Szili Katalin felvidéki megbeszélései	
Délvidék	15
Ellenséget kreál a szerb sajtó Magyarországból	
A szerb-magyar megbékélés példaként szolgálhat más népeknek	
A nemzeti tanácsok ellenzik a köztájékoztatási és médiatörvény tervezetét	
Kárpátalja	18
Az ukrán miniszterelnök magyarországi látogatása	
Horvátország	19
Megnyílt a Kárpát Régió Üzleti Hálózat észéki irodája	
Muravidék	20
5 millió forint a művelődési intézetnek	
Nyugati magyarság	21
Újra vasút kötheti össze Felsőőrt és Szombathelyt	
A HÉT TÉMÁJA	22
A Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács ülése – fejlemények az Európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatban	
KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE	25

HÍREK

Új határon túli magyarokkal foglalkozó párt Magyarországon

Ismét pártalapításról számolhatunk be, ezúttal azonban nem valamelyik külhoni magyar közösség politikai képvisellete aprózódik tovább, hanem az anyaországban hoztak létre egy, a külhoni magyarság érdekeit képviselni szándékozó szervezetet.

A Határon Túli Magyarok Pártja (HATMAP) deklarált célja a „kültthoni magyarok identitás megőrzésének, szabad anyanyelv használatának, különböző fajtájú öngazgatásának támogatása”, a „kültthoni magyarság által létrehozott értékek méltó elismerése”, a „honi nemzetiségek kapcsolatépítő szerepének erősítése Magyarország és az anyaországuk között”, továbbá „Európában és a világban elismert Magyarország megteremtése”.

A párt közleményben kérte fel a külhoni magyar szervezeteket az együttműködésre, a párt programjának kialakításában való részvételre, a törekvések, érdekek, célok megfogalmazására. A vezetés az eddig kevésbé közismert Egri Péter kezében van, aki a HATMAP első nyilvános szereplése, a budapesti Batthyány-szobor megkoszorúzása alkalmával fejtette ki a párt hitvallását.

Egy ilyen jellegű szervezet megalakulása ugyanakkor nem előzmények nélküli. A választójog kiterjesztésével azt az erdélyi magyar politikai életbe való beavatkozásnak értelmezve, Szabó Ödön, az RMDSZ akkori Bihar megyei ügyvezető elnöke, ma frakcióvezető-helyettese vetette fel 2012 júniusában, hogy pártja létrehozhatna egy anyaországi politikai alakulatot. A politikus a hírre reagálva elmondta, Ő eredetileg olyan kezdeményezésre gondolt, amelyet az RMDSZ vállalna fel, de örül, hogy „ez megfogalmazódott másokban is”. Hozzáfűzte, hogy a HATMAP elnökét, Egri Pétert nem ismeri és tudomása szerint a pártjának semmi köze nincs a mostani pártbejegyzéshez. Ezt Kovács Péter, az RMDSZ főtitkára is megerősítette. Szabó ugyanakkor kijelentette, az ötletet komolyan gondolta és továbbra is látja a létjogosultságát egy ilyen kezdeményezésnek, mert szerinte „van rá igény: egy évvel a választások előtt a magyarországiak fele nem tudja, hogy melyik pártra szavazzon, és a szavazásra jogosult határon túli magyaroknak sincs túl sok alternatívájuk”.

Egri Péter nyitottnak mutatkozott az együttműködésre, elmondta, több magyar szervezetet is megkerestek az összefogás szándékával. Szabó Ödönnek is üzent, személyes találkozót kezdeményezett az erdélyi politikussal.

Forrás: www.maszol.ro

Nemzeti összetartozás bizottsága

A Nemzeti összetartozás bizottsága március 25-i ülésének beszámolója

A Nemzeti összetartozás bizottságának 2013. március 25-i ülésén az Alkotmánybíróság által részben Alaptörvény-ellenesnek nyilvánított választási eljárásról szóló törvényhez benyújtott bizottsági, zárószavazás előtti módosító indítványról szavaztak. A kormány által is támogatott javaslatot 8 igen és 2 nem szavazattal, egy tartózkodás mellett a bizottság elfogadta.

A szavazást követően *Szávay István* (Jobbik) felvetésére az állampolgársági törvénnyel kapcsolatban *Potápi Árpád János* (Fidesz) NÖB elnök által benyújtott javaslatról is szót ejtettek. A Jobbik politikusa nehezményezte, hogy az indítvány parlamenti vitáján nem kaptak választ az aggályaikra és elmondta, immár a pártja is szkeptikus a jogszabály-módosítással kapcsolatban.

Potápi Árpád János közölte, hogy az említett javaslatát visszavonta, így okafogyottá vált a kérdés, ugyanakkor kiemelte, hogy nem arról szólt a vita, amiről a módosító javaslatban szó volt. Más úton igyekeznek megoldani a külföldi magyar állampolgárok érdekeinek védelmét.

Szili Katalin (független) zárásként beszámolt a Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács üléséről.

A Nemzeti összetartozás bizottsága március 26-i ülésének beszámolója

A Nemzeti összetartozás bizottságának 2013. március 26-i ülésén a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) Kós Károly Kollégiuma mutatkozott be.

Böröcz István, az MTVA vezérigazgatója tájékoztatta a bizottságot a közmédia-reform állásáról. Elmondta, hogy a 2011-ben beindított folyamat legfontosabb eleme a különállóan működő közmédiumok egységesítése, egy kézbe vonása volt. Ennek köszönhetően vált lehetségessé a külföldi médiahálózatok egységesítése is. Kifejtette, rossz állapotú hálózatokat vettek át, a teljesítőképesség fokozása érdekében át kellett alakítaniuk például a szerződéskötési és az elszámolási rendszert. A vezérigazgató kiemelte, hogy az elmúlt években fokozatosan növekvő összeget tudtak a külföldi médiatartalmakra fordítani: 2010-ben 100 millió, 2011-ben 160 millió, 2012-ben pedig 360 millió forintot szántak erre, ami 2013-ban a tervek szerint 400 millió forringtong emelkedik. *Böröcz István* bemutatta a Kós Károly Kollégiumot is, amely a közmédia külföldi magyar szegmensét hivatott összefogni. A 2012-ben létrejött testület a határon túliakkal való együttműködés új alapokra helyezését szolgálja, és hozzájárul a munka összehangolásához. Az MTVA vezetője elmondta, a Kollégium önállóan működik, „felülről” nem irányítják, de tájékoztatást kapnak annak működéséről. Kijelentette, még számos tervük van, amelyeket szeretnének megvalósítani, többek között a Kárpát-medencei nyomtatott média irányába való nyitást.

Szabó László Zsolt, az MTVA vezérigazgató-helyettese prezentációjában a külhoni magyar közmédia helyzetét ismertette. Röviden bemutatta a Kárpát-medencei hálózat történetét a Duna Televízió határon túli „nyitásától” kezdve a 2011-es reformig, továbbá ismertette az aktuális állapotot és a távlati célokat számos statisztikai adattal alátámasztva.

Barlay Tamás, a Kós Károly Kollégium elnöke beszámolt a testület eddigi feladatairól, illetve további terveikről. Elmondta, a külhoni magyar média megszervezése érdekében először fel kellett mérniük a meglévő partneri hálózat állapotát. Erre esztergomi konferenciájuk alkalmával került sor, amelyen mintegy 70 partnerük vett részt. Ezt követhették a továbbképzések, és szakmai konzultációk, amelyek a megrendelő és a készítők szorosabb, hatékonyabb együttműködését hivatottak szolgálni. Kifejtette, a közeljövőben szándékukban áll elmélyíteni a partneri kapcsolatokat a határon túli munkatársak fogadásával és az anyaországiak kiutazásával, továbbá a szakmai színvonal emelése érdekében létre kívánják hozni egy határon túli állandó képzőközpontot. Fontosnak nevezte a szemléletváltást, hogy minél több műsorban jelenjen meg a nemzet egésze.

Havasi János, a Kós Károly Kollégium titkára kiemelte, a közmédia három területen nagy előnyben van a kereskedelmi médiával szemben. Úgy vélte, a határon túli és a vidéki tudósítói hálózat kiépítettsége, valamint a nemzetiségi műsorok terén más médiumok nem tudnak versenyre kelni az MTVA-val, amit ki kell használnia a szervezetnek. Az újságíró elmondta, hogy a Kollégium a műsorszolgáltatáson túl olyan szakmai testületté kíván válni, amely partnere lehet a különböző nemzetpolitikával foglalkozó intézményeknek is. Ennek jele, hogy a Bethlen Gábor Alappal és a Magyar Művészeti Akadémiával is felvették a kapcsolatot.

Gazsó L. Ferenc, az MTVA tartalomért felelős vezérigazgató-helyettese hangsúlyozta, jelenleg az építkezés kezdeti szakaszánál járnak, bár a hálózatépítés terén jól haladnak. Kiemelte, a mennyiség mellett a minőség is fontos szempont munkájuk során, igyekeznek ezt is érvényesíteni. Elmondta, a közmédia minden csatornája nyitott a külhoni magyar tartalmakra, nem kívánják „karanténba zárni a külhoni eseményeket”, ugyanakkor megjegyezte, nemzetstratégiai szempontból elsőszámú csatornának a Duna Televíziót szánják.

A bizottság ülésén a Kós Károly Kollégium néhány tagja is beszámolt a saját országában tapasztalható helyzetről.

Az újvidéki *Klemm József* a külhoni magyar média és az itthoni közszolgálati média egységessé tételét hangsúlyozta. Beszámolt arról, hogy Szerbiában új médiatörvény-csomag készül, amely hátrányosan fogja érinteni a délvidéki magyar tájékoztatást. Ennek kapcsán az MTVA és a szomszédos országok közmédiáinak együttműködését szorgalmazta, amely segíthetne az ügyben.

Az ungvári *Kulin Zoltán* szerint Ukrajnában már most nagyon rossz a helyzet. Az ukrán médiatörvény 75-25%-os arányban állapítja meg a többségi és kisebbségi nyelv használatát az egyes műsorokban, így a nemzetiségi alapon szervezett média megvalósítása lehetetlen.

A felvidéki *Bartók Csaba* is hasonlókról számolt be, miszerint a Felvidéken „már nincs minek romlania”: a szlovák közszolgálati TV-ben a napi öt perces

magyar híradóban is erősen korlátozott a bemutatható tartalom. Nemzetpolitikával kapcsolatos hír egyedül a *www.hirek.sk* weboldalon jelenhet meg, itt is ügyelni kell azonban arra, hogy a honlap írásos tartalma elérje a 60%-ot, mivel a szlovák nyelvtörvény szerint csak ebben az esetben nem szükséges az egyéb műsorokat feliratozni.

A kolozsvári *Maksay Ágnes* beszámolt arról, hogy a romániai közmédia is átalakulás előtt áll. Ezzel kapcsolatban azt szorgalmazta, hogy a magyarországi közszolgálati média képviselői vegyék fel a kapcsolatot a román köztelevízióval, annak érdekében, hogy az ott található magyar archívum ne vesszen el.

A bizottság tagjai közül *Szili Katalin* (független) mérföldkönek nevezte az MTVA által megtett lépéseket, továbbá a diaszpóra magyarságának bevonását is szorgalmazta, kiemelve az együttműködés jelentőségét.

Szávay István (Jobbik) régió-specifikus műsorokat javasolt, továbbá megerősítette azt a korábbi javaslatát, miszerint az itthoni közmédia hírműsorainak 5%-ban a határon túl élő magyarokkal kapcsolatos híreket kellene tartalmaznia.

Kovács Ferenc (Fidesz), a bizottság alelnöke az internetes tartalom-előállítókkal való kapcsolatfelvételt szorgalmazta, míg *Gaal Gergely* (KDNP) annak felmérését, hogy hány emberhez jut el a határon túliaknak szánt program.

Potápi Árpád János (Fidesz), a testület elnöke azt vetette fel, vajon a határon túli magyar műhelyek milyen kapcsolatban állnak az ottani többségi médiával, tudják-e egymást segíteni.

Böröcz István a felvetésekre válaszolva elmondta: a szórványmagyarság bevonása folyamatban van, ezt jeleníti meg a Duna World csatorna *Öt kontinens – egy nemzet* című műsora. Régió-specifikus műsorként működik a Székelykapu, bár a határon túliak képviselői hozzátették, régió-specifikus műsor helyett a már meglévő, többségi programokban kívánnak a magyarsággal kapcsolatos műsoraiknak helyt kapni, így ugyanis többekhez jut el a híradás. Elmondta, hogy törekednek arra is, hogy bekapcsolódjanak a határon túli újságíróképzésbe, illetve megfontolandónak tartotta, hogy a hírműsoroknak legalább 5 százaléka a külfoniaiokról szóljon; a kollégium finanszírozásáról szólva pedig közölte: eddig az MTVA biztosított számára forrásokat.

Az ülés végén *Szili Katalin* javaslatára a bizottság kifejezte a jövőbeni hatékony együttműködés szándékát.

Zárásul *Potápi Árpád János* összegezte az elhangzottakat, és bejelentette, hogy április 2-án kerül sor a NÖB következő ülésére, amelyen Martonyi János külügyminisztert fogják meghallgatni.

Nemzetpolitika az Országgyűlésben

2013. március 26-i ülésnapon napirend utáni felszólalásra jelentkezett *Csóti György* (Fidesz) „**2013 az autonómia éve a Kárpát-medencében**” címmel.

A képviselő beszámolt a Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács (KMAT) 2013. március 22-én és 23-án, Mártélyon megrendezett üléséről. A 2005-ben Tökés László vezetésével létrejött szervezet megerősítette törekvését, hogy a tagszervezetek minden törvényes eszközt használjanak fel a határon túli magyarság jogos önrendelkezési törekvéseinek érvényesítéséhez, mert a külhoni magyar nemzeti közösségek fennmaradásának és fejlődésének egyedüli garanciája a tényleges és teljes körű autonómia biztosítása. Ennek az álláspontnak a szellemében a KMAT elhatározta, hogy az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács tavalyi kezdeményezését, miszerint 2013 az autonómia éve legyen, kiterjeszti az egész Kárpát-medencére.

Kijelentette: „minden magyar felelős minden magyarért”. A képviselő felidézte a március 10-én megrendezett székely autonómia-demonstrációkat és hangsúlyozta, hogy a világszerte spontán létrejött szimpátiatüntetések a magyar egység gondolatát reprezentálták. Hozzátette: 2013-ban a Kárpát-medencei magyarság hasonló rendezvényeken fogja kifejezni azon törekvését, miszerint önrendelkezési jogát a dél-tiroli osztrákok, a spanyolországi katalánok vagy a belgiumi németek példájára kívánja biztosítani.

A Romániában küszöbön álló közigazgatási-területi átszervezés tekintetében elmondta, hogy a KMAT határozottan kiáll azon európai uniós irányelvek mellett, amelyek a tagállamok kormányait arra kötelezik, hogy csak olyan átalakításokat fogadjanak, amelyek az adott régiók történelmi, kulturális és nemzeti sajátosságait nem változtatják meg.

Felhívta a figyelmet: az Országgyűlésnek, különösen pedig a Nemzeti összetartozás bizottságának és a Külügyi bizottságnak, valamint az Autonómia-albizottságnak kötelessége támogatni a 2013-as autonómiaév eseményeinek sikeres megrendezését.

*Szávay István (Jobbik) írásbeli kérdése a nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszterhez „**Mikor kerül sor a nemzeti jelentőségű intézmények listájának felülvizsgálatára?**” [K/10401](#) címmel*

A képviselő hangsúlyozta: a Jobbik frakció elkötelezetten támogatja a nemzetpolitikai törekvéseket, köztük a nemzeti jelentőségű intézmények létrehozását is, azonban úgy véli, hogy az 56 intézményből álló lista kialakítása nem megfelelő módon zajlott, kiemelve, hogy az ellenzéki pártoknak nem volt lehetőségük a javaslattételre. Emlékeztetett arra, hogy a Máért (Magyar Állandó Értekezlet) 2012 őszi ülésén Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes megígérte, hogy a lista következő éves felülvizsgálata során már az ellenzéki pártok számára is biztosítani fogja a kormány az előzetes véleményezés lehetőségét. Erre hivatkozva a Jobbik képviselője kijelentette: pártja élni kíván a javaslattétel lehetőségével.

Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszter válaszában kitért a nemzeti jelentőségű intézmények és programok listájának kialakítási gyakorlatára, mely álláspontja szerint széleskörű egyetértéssel nyugszik. Kiemelte: a lista összeállításának alapelve az volt, hogy normatív alapú,

hosszútávra kiszámítható támogatásban részesülhessenek a külhoni magyarság legfontosabb intézményei és programjai.

Felhívta a figyelmet, hogy a Máért 2011 novemberében megtartott plenáris ülése után a külhoni tagszervezeteknek lehetőséget biztosítottak, hogy javasoljanak intézményeket a nemzeti jelentőségű körbe és ezeket az ajánlásokat, valamint az előre meghatározott kritériumrendszer figyelembe véve állították össze a nemzeti jelentőségű intézmények végleges listáját.

A nemzeti jelentőségű intézmények és programok felülvizsgálatával, valamint az arra vonatkozó eljárás kapcsán Semjén Zsolt a Máért 2012. novemberi ülésének zárónyilatkozatát idézte, amelyben szerepelt, hogy a tagszervezetek 2012. december 10-ig tehettek javaslatot a nemzeti jelentőségű intézmények és programok körének aktualizálására, módosítására. Hangsúlyozta: a beérkezett javaslatokat feldolgozták és a külhoni magyar szervezetek javaslatára változások történtek mind az intézmények, mind az összegek tekintetében.

Erdély

Újabb területi-közigazgatási átszervezési javaslatokat mutattak be az erdélyi magyar szervezetek

Mint arról előző számainkban már beszámoltunk, a Ponta-kormány nagy lendülettel vetette bele magát az ország regionális felosztásának módosításába. A miniszterelnök a nyár folyamán szeretné elfogadtatni azt az új beosztást, aminek révén az új régiók ezentúl nemcsak statisztikai-tervezési egységként működnének, hanem közigazgatási hatáskörrel is bírnának.

A bukaresti tervezetek a magyar pártok ellenállásába ütköznek.

Az RMDSZ összefogásra szólít Marosvásárhely régióközpont érdekében

Az RMDSZ Maros megyei szervezetének Területi Állandó Tanácsa március 22-i [nyilatkozatában](#) üdvözölte, hogy Dorin Florea (PDL) polgármester elismeri a pártjuk által javasolt közigazgatási átszervezés szempontjainak helyességét, mely szerint történelmi hagyományaira, földrajzi jellegére, kulturális sajátosságaira való tekintettel Kovászna, Hargita és Maros megyének egy régiót kell alkotnia, Marosvásárhely központtal. Emellett minden egyes pártot felkér a megyében, hogy ennek érdekében „alkossanak közös frontot”. (A marosvásárhelyi polgármester Victor Ponta kormányfőnek és Crin Antonescu szenátusi elnöknek címzett leveléről előző számunkban olvashat)

Az SZNT szerint nemzetállamban is lehet autonómia

A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) álláspontja szerint a Székelyföld területi autonómiájára irányuló követelés nem ellentétes Románia nemzetállami önmeghatározásával – közölte Izsák Balázs, az SZNT elnöke.

Az SZNT március 24-én kiadott [közleményében](#) Izsák Balázs „makacsul visszatérő előítéletnek” nevezte azt a nézetet, hogy a területi autonómia

összeegyeztethetetlen a román alkotmány első cikkelyében rögzített „egységes, oszthatatlan, szuverén nemzetállam” meghatározással. Hozzátette, éppen ezért az SZNT soha nem is kérte, s nem is kéri Románia alkotmányának a módosítását.

Izsák Balázs megállapította, hogy az Európai Unióban Románia az egyedüli ország, amelyik nemzetállamnak tartja önmagát; még a nemzetállam fogalmát megalkotó Franciaország is „oszthatatlan, világi, demokratikus és szociális köztársaságként” határozza meg önmagát.

Az SZNT elnöke szerint a nemzetállam fogalmának nincs is általánosan elfogadott meghatározása, azt viszont pontosan lehet tudni, hogy milyen értelmezései nem egyeztethetők össze a nemzetközi jog normáival. Ezeket az önmeghatározást korlátozó elveket – amilyen például a diszkriminációmentesség elve – maga a román alkotmány is tartalmazza. Izsák szerint megannyi alkotmányos alapelvnek ellentmond a nemzetállamnak az a hallgatólagosan elfogadott értelmezése, amely Romániát a román nemzetiségű állampolgárok hazájának tekinti.

Az SZNT szerint Székelyföld autonómiája a román állam oszthatatlanságával sem ellentétes. A nép a szuverenitást ugyanis nemcsak a parlament révén, hanem más képviseleti szervein keresztül is gyakorolja. „Márpedig Székelyföld Önkormányzati Tanácsa éppen egy ilyen képviseleti szerv” - állapította meg az SZNT elnöke.

„Ha nem hoz az autonómia számára kedvező változást az alkotmányos reform, akkor is tudnunk kell, Románia hatályos alkotmánya egyetlen érvet sem kínál Székelyföld önkormányzása ellen” - állt az SZNT hétfői közleményében.

A székelyföldi autonómiatörekvéseket a román politikusok általában az alkotmány első cikkelyére hivatkozva minősítik alkotmányellenesnek.

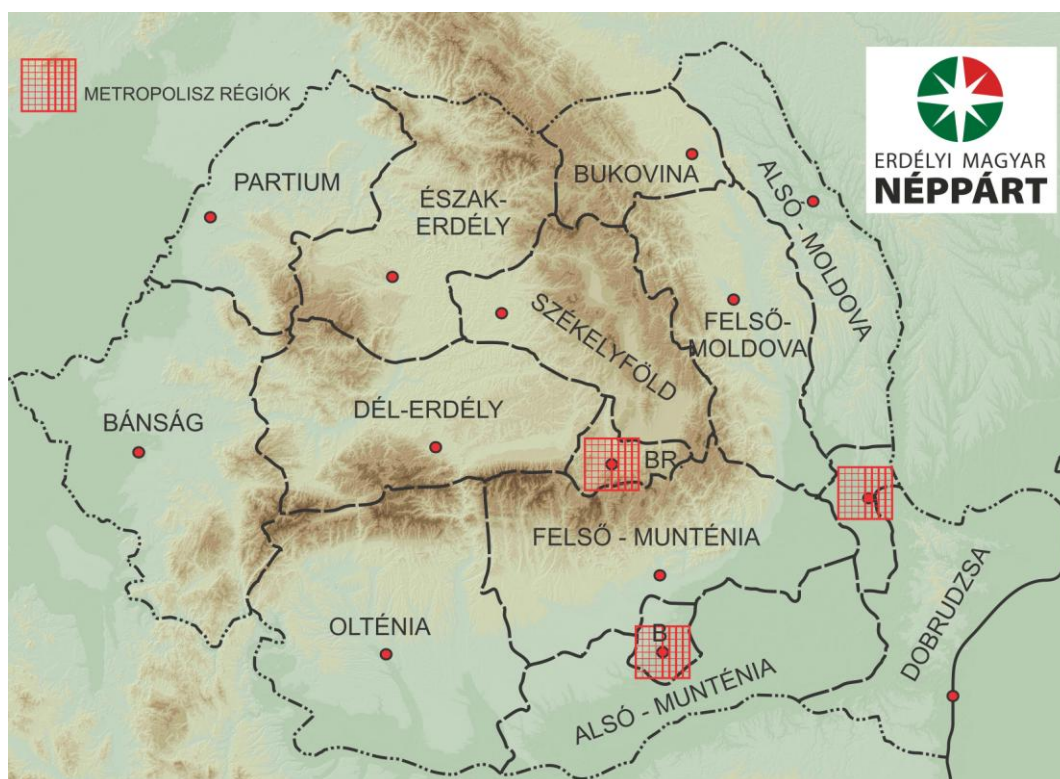
Forrás: <http://izsakbalazs.blogspot.hu/>

EMNP: a létező regionális identitások alapján kell meghúzni a régióhatárokat

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) szerint a Romániában ma is élő regionális identitások alapján kell meghúzni a régióhatárokat a küszöbönálló közigazgatási átszervezésben. *Toró T. Tibor*, a párt elnöke március 26-án Csíkszeredán mutatta be pártja elképzeléseit a romániai közigazgatás átszervezésére vonatkozóan. A *Szilágyi Ferenc* egyetemi adjunktus¹ vezette szakértői csoport által elkészített [tervezet](#) Romániát 12 régióra és három „metropoliszrégióra” osztaná.

A tervezet Erdélyben a Székelyföldnek, Bánságnak, Partiumnak biztosítana régiós státust, Kolozsvár központtal észak-erdélyi, Nagyszeben központtal pedig dél-erdélyi régiót hozna létre, Brassó környékét pedig „metropoliszrégióvá” alakítaná.

¹ Szilágyi Zoltán a Partium közigazgatási földrajzából szerzett doktori címet

Az EMNP javaslata: Tizenkét régió és három metropoliszrégió létrehozása

Toró T. Tibor elsődleges szempontnak tartotta, hogy olyan régiók jöjjenek létre, amelyeket a bennük élők elfogadnak, magukénak érznek. Másodlagos szempontként a régiók működőképességét említette, valamint azt, hogy valamennyi regionális jelentőségű város központi szerephez jusson.

Az EMNP elnöke úgy vélte, az aszimmetrikus regionalizmus elve szerint lehetne a régióknak – a helyi sajátosságaik alapján – sajátos jogállást biztosítani. Hozzátette, a partiumi és a székelyföldi régióban kaphatna sajátos jogokat a magyar közösség.

Az EMNP megőrizné a megyéket is, de ezek határait felülvizsgálná, sőt, új megyék és megyeszékhelyek kijelölését is szükségesnek tartaná. A régióhatárokon fekvő településeknek pedig felajánlaná, hogy maguk döntsék el népszavazás útján, hogy hová kívánnak tartozni.

Toró T. Tibor újságírói kérdésre elmondta, a régióátalakítás dolgában nincsen jelentős különbség a romániai magyar politikai pártok álláspontja között. Hozzátette, az EMNP elsődleges szövetségesként tekint az RMDSZ-re tervei megvalósításában.

Az RMDSZ szerint az EMNP tőle másolta a régiós tervezetét

Az RMDSZ úgy véli, az EMNP szakértői csoportja tőle másolta a Románia regionális átszervezésére vonatkozó tervezetét. A szövetség hírlevelében Kovács Péter, az RMDSZ főtitkára úgy vélekedett, a Néppárt „annyira el volt foglalva az autonómia kivívásával, hogy nem vette észre: Romániában hónapok óta folyik vita a régióáttszervezésről, amely a magyar közösség megmaradása és gazdasági fejlődése szempontjából létfontosságú. Szerinte az EMNP szakmai anyaga Erdély, a Bánság és a Partium vonatkozásában egyetlenegy lényegi pontban tér el az RMDSZ dokumentumától: míg az

utóbbi dokumentumban Szeben és Brassó, illetve Hunyad és Fehér megyék külön régiókat alkotnának, a Néppárt egy régiót szán ezeknek a megyéknek.

Az EMNP régiósítási tervezetét kidolgozó munkacsoport nevében Szilágyi Ferenc reagált Kovács nyilatkozatára. „Kovács Péter láthatóan elfelejti, vagy nem tudja, hogy a Néppárt tervezete közigazgatási régiók kialakítására vonatkozik, míg az RMDSZ csupán a fejlesztési-statisztikai régiók átrajzolásáról szól – mutatott rá Szilágyi. – A Néppárt történelmi múlttal és identitással rendelkező téregységek lehatárolását javasolja, ami a jelenlegi megyerendszer felülvizsgálatát is jelenti. Az ilyen régiók tehát nincsenek tekintettel az 1968 óta létező megyehatárookra, míg az RMDSZ egyszerűen a létező megyékből legózta össze a régióit”. Ezen túl fontosnak nevezte az álláspontok közelítését, ezért tárgyalásokat kezdeményezne az RMDSZ-szel az ország regionális felosztásával kapcsolatos egységes erdélyi magyar tervezet kialakítása érdekében. „Reméljük, hogy az RMDSZ részéről az ezzel kapcsolatos további megnyilatkozásokat nem a Kovács Péter főtktár által használt hangnem határozza majd meg” – tette hozzá.

Mint ismeretes az RMDSZ 2009-ben benyújtott törvénytervezetében Románia jelenlegi megyéiből alakította volna ki a javasolt 16 régiót, a Képviselőház azonban azóta sem tűzte napirendjére.

Forrás: kronika.ro

Az Magyar Polgári Párt is ismertette az álláspontját

Karcsúbb régiók létrehozása mellett nincs szükség párhuzamos struktúrákra, a Székelyföld pedig önálló fejlesztési és közigazgatási régióként képzelhető el – összegezhető a Magyar Polgári Párt (MPP) regionalizációval kapcsolatos álláspontja, amelyet *Mezei János* alelnök és *Salamon Zoltán*, a Hargita megyei szervezet elnöke mutatott be.

Gerjesztett feszültség

A „pántlika botrány” március 15-én pattant ki, amikor a magyar nemzeti ünnepen Kovászna város vegyes tannyelvű gimnáziumában román nemzeti trikolor színű fejpántban jelent meg egy 15 éves román diáklány. Miután az osztályfőnöke elvette tőle a szalagot, az igazgatóságra hívták a lányt és kikérdezték, mi motiválta tettét, amire kijelentette, hogy arra a magyarok iránti gyűlölet vitte. Egyik magyar diáktársa a közösségi oldalon megfenyegette.

A diáklány felelősségre vonásának esete nagy nyilvánosságot kapott román médiában, amely nem múlt el következmények nélkül: több nagyvárosban a diáklány melletti szimpátiatüntetések kezdődtek. Községi oldalak felhívásai nyomán 50 és 100 fő közötti tüntető csoportok jelentek meg Kovásznán, Craiovában, Ploiestiben, Brassóban, Gyulafehérváron, Bukarestben, valamint Kolozsvárott, ahol a tüntetők meggyalázták a Mátyás-szoborról leszedett piros-fehér-zöld koszorút. Az ügy kapcsán felerősödött a székely autonómia és a közelmúltban lezajlott magyar-román meccs körül kialakult nemzetiségi feszültség. A román sajtó beállítása

szerint meghurcolták és megfenyegették a diáklányt nemzeti színű viselete miatt.

Az esetre reagálva a Kovászna Megyei Főtanfelügyelőség írásbeli megrovásban részesítette a Kőrösi Csoma Sándor Iskolacsoport igazgatóját és két aligazgatóját, valamint elrendelték a lány román nemzetiségű osztályfőnökének leváltását is. A főfelügyelőség kiemelte, ezentúl fokozott figyelmet fognak fordítani arra, hogy a diákok kölcsönösen megtanulják tisztelni egymás kultúráját, de hozzátette, mindenkinek jogában áll nemzeti szimbólumokat viselni.

Román részről a magyar nemzetiségű főtanfelügyelő menesztését követelik.

Kelemen Hunor, az RMD SZ szövetségi elnöke közleményben elutasított minden olyan tevékenységet, amely mesterségesen szítja a feszültséget a nemzetiségek között. Felkérte a közélet és a média szereplőit, viszonyuljanak felelősségteljesen a kérdéshez.

Román részről *Victor Ponta* miniszterelnök szólalt meg a kedélyeket csillapítandó.

Az ügyben szintén megszólaló *Marius Diaconescu* történész szerint a trikolóros diáklány esete az erdélyi magyar iskolák tanulói „manipulálásának” egyik következménye. A történész komolyan exponálta magát az utóbbi hetekben a románellenesnek és botrányosnak beállított, erdélyi kiadású „Székelység története” c. tankönyv ügyében is.

A hajpánt-, a focimeccs-, a székelytörténelem-könyv és más kisebb-nagyobb ügyek révén az úgynevezett magyarkérdést a román politikában, a médiában és egyre szélesebb körben a közvéleményben is újból általános politikai, sőt nemzetbiztonsági problémaként, mind gyakrabban veszélyként jelenítik meg Románia belső stabilitása szempontjából. A kampányok lassan, de biztosan növelik a magyarellenes előítéleteket, a bizalmatlanságot a román közvéleményben. Az erre legfogékonyabb, fiatal erdélyi román rétegek növekvő részében sikerül aktív magyarellenességet generálni. Ha a kampányok tartósan bizonyulnak, akkor újra magyarellenes közhangulat alakulhat ki, amelyben egyébként csekély súlyú ügyek is felnagyítódnak, torzítanak, és feszültségeket okoznak. A támadásoktól elszokott romániai magyarság nincs felkészülve a hasonló helyzetek kezelésére.

Felvidék

A Via Nova akciója a székely autonómiáért

A felvidéki Via Nova Ifjúsági Csoport bodrogi és Ung-vidéki tagjai különleges módon álltak ki a székelyföldi autonómiatörekvések mellett.

Az MKP-közeli ifjúsági szervezet ezúttal az erdélyi magyar közösség, közelebről a székelyek érdekében lépett fel. Horváth Ádám, a perbenyiki Via Nova ICS alapszervezet vezetője elmondta, folyamatosan figyelemmel kísérik a székelyföldi történéseket, szorítanak az autonómia kivívásáért. Ennek előmozdítását szerették volna segíteni „látványosabb formában”, ezért székely zászlóval a kezükben bejárták a térség történelmi, illetve nemzeti szempontból jelentős helyszíneit.

A számos bodrogi és Ung-vidéki alapszervezet részvételével megvalósított akció keretében a kék-arany lobogó eljutott többek között a perbenyiki magyar hőst ábrázoló emlékműhöz, a királyhelmei Millenium térre, a több mint 800 éves leleszi kolostorhoz, a nagyszelmenci félbevágott székely kapuhoz, Dobóruszkára, Dobó István nyughelyére, a nagykaposi turulszoborhoz, valamint Kaposkelecsénybe, az Ung-vidék egyetlen Esterházy János emlékművéhez is.

A kezdeményezés ötletgazdája, Varga Tibor (aki egyben a Via Nova ICS elnökhelyettese is) hangsúlyozta, az „erdélyiek küzdelme példaértékű, egyik jelképe a magyar önrendelkezésért folytatott harcnak”, ezért is tartják fontosnak, hogy ennek szimbóluma, a székely zászló minél több helyen jelenjen meg.

Az Európai Néppárt is a kisebbségek pártján

Az Európai Néppárt (EPP) politikai közgyűlése is csatlakozott a *Robert Fico* szlovák miniszterelnök kisebbségellenes megnyilvánulásait (lásd: *Nemzetpolitikai Tükör II. évfolyam 4. szám*) elítélők sorába.

Az EPP 73 tagpártjának közgyűlésének március 26-i ülésén született meg a kisebbségek védelméről szóló határozat. *Wilfried Martens*, az EPP elnöke közölte, hogy a testület e határozatban ítélte el a szlovák kormányfő „kisebbségellenes, támadó jellegű megnyilatkozásait”, továbbá felszólította az Európai Szocialisták Pártját, hogy határolódjanak el a szlovák tagpárt vezetőjének „veszélyes és elfogadhatatlan” megnyilvánulásától.

Az EPP politikai közgyűlése előtt többek között az MKP, a Most-Híd, magyar civil szervezetek, magyar és szlovák európai parlamenti képviselők, az EPP frakcióvezetője *Joseph Daul* és az EP szocialista frakciójának vezetője *Hannes Swoboda* is kritizálta Robert Fico szélsőséges kijelentéseit.

Harc a kétnyelvűségért

A szlovákiai Kaufland áruházlánc kétnyelvűségének ügyében széleskörű civil és politikai összefogás tapasztalható. A magyarlakta területeken az áruház már évekkel ezelőtt használta a kétnyelvű feliratokat, de újabban elutasítja ezt a kérést. Döntését azzal indokolta, hogy az olcsó árakat úgy tudja garantálni, ha nem költ a változtatásokra, és hogy a törvényben előírt feltételeknek így is megfelel. Válaszként a *Fontos Vagy!* nevű mozgalom online kampányt indított, melyben érvként hozza fel az áruházlánc romániai gyakorlatát, valamint azt, hogy a déli régióban magas a magyar nyelvű vásárlók aránya.

Online petíció is indult, melyet számos politikus aláírt, de a komáromi önkormányzat is levélben kérte az áruházat a kétnyelvűség újbóli bevezetésére.

Újabb magyarlakta települések vasútállomásain helyeztek el magyar nyelvű táblát. Kéménden, Ipolyságon, Oroszkán és Barsbesén a helyi önkormányzatok képviselői az MKP képviselőivel és civil szervezetekkel

együtt tették ki a magyar vasúti táblákat, mivel a kisebbségi nyelvhasználati törvény rendelkezésének ellenére nem történt előrelépés a hivatalok részéről.

A Nemzetpolitikai Tükör korábbi számában (II. évf. 2. szám) említettük, hogy ugyan a szlovák vasúttársaság visszafogottan reagált, mégis február végén a kisújfalui táblaállítás során a Matica Slovenská „ellenőrei” vizsgálták a helyszíni körülményeket. Március 21-én pedig Kéménden tartottak ellenőrzést a vasúti rendőrség járőrei a tábla kifüggesztésekor.

Kérdés, hogy a közlekedési tárca tartja-e magát ahhoz az ígéretéhez, hogy idén ősszel benyújtja a vasúti törvény módosításának kérelmét, amely tisztázná a vasúti táblák nyelvhasználatának kérdését.

Mártai Márta látogatása

Mártai Márta háznagy – bepótolandó a havazás miatt elmaradt március 16-i útját – március 26-án tudott eleget tenni a helyi magyar közösség meghívásának és a Nyitra melletti Zoborvidékre látogatott, ahol együtt ünnepelt a gyerekekkel és a március 16-ra szervezett ünnepség minden programja teljesült. A felvidéki magyar nyelvsziget egyik településén, Alsóbodokon a Magyar Tannyelvű Magán Szakközépiskolában diákokkal és tanárokkal találkozott, majd megbeszélést folytatott a környékbeli magyar civil szervezetek, köztük a Zoboralji Kulturális és Információs Központ képviselőivel.

Háznagy asszony az iskolai program után megkoszorúzta Esterházy János jelképes sírját a mártír politikus szülőhelyén, Nyitraújlakon, majd fejet hajtott a nyitrai városi temetőben Erdősi Imre 48-as honvédpap sírjánál.

Szili Katalin felvidéki megbeszélései

Szili Katalin (független) a NÖB autonómia albizottság elnöke március 27-én több találkozót bonyolított le Pozsonyban. A magyar fiatalokkal és civil szervezetek képviselőivel történt eszmecsere a nyelvhasználati jogok érvényesüléséről egyeztettek. Kiemelte, hogy ezen jogok érvényesítése kell ahhoz, hogy csökkenjen a magyarság mostanában tapasztalt elvándorlása.

Az MKP és a Most-Híd vezetősége is fogadta a volt házelnököt. Ezenkívül megbeszélést folytatott a Szlovák Atlanti Tanács tagjaival és az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága elnökeként a szlovák partnerbizottság elnökével is találkozott.

Délvidék

Ellenséget kreál a szerb sajtó Magyarországból

Nikowitz Oszkár, Magyarország belgrádi nagykövete válaszcikkben utasította el a Vecernje novosti napilap március 16-i számában megjelent *Nagy-Magyarország, bocsánatkérés nélkül*² c. [cikkében](#) megjelent feltételezéseket.

² Szerbül: Velika Ugarska bez pardona (értelemszerű fordításban kb.: „Nagy-Magyarország nem kér bocsánatot” vagy: „Arrogáns Nagy-Magyarország”)

A nagykövet válaszcikkét az újság március 24-i, vasárnapi kiadásában közölték *Szívesen megosztjuk Trianont* címmel.

A diplomata írásának elején leszögezi: a cikk „tüzet okád Magyarországra, de valótlanágoktól és rosszindulatú inszINUÁCIÓKTÓL hemzseg”. Felidézi, hogy a szöveg szerzője szerint „a magyar politika központi törekvése a területi revízió, és a kormány már nem is rejti véka alá, hogy igényt tart szomszédos területekre, ugyanis el akarja törölni Trianon következményeit”, mely állításokat a szerző természetesen egyetlen hiteles bizonyítékkal sem támasztja alá.

Nikowitz Oszkár a továbbiakban reflektál az írás más részeire, mondván: *Dragan Petrović*³ „történész” azt állítja – felidézve a háború előtti időszakot, amikor Magyarország valóban határrevízióra törekedett –, hogy „hasznos történet játszódik le 1991-től kezdve, amikor is Magyarország újra érdeklődést mutat szomszédos területek iránt”. *Miroslav Parović*⁴ „történész” azt firtatja, hogy „vajon a szomszéd országokkal szemben támasztott leplezetlen igények csak a magyar politika célját képezik-e, vagy Budapest ehhez a projekthez zöld jelzést kapott valamely erősebb EU-országtól is?” Továbbá: „A magyar kormány nyíltan tudtára adja valamennyi szomszédjának, hogy nem fogadja el a Trianoni béke következményeit.” *Vasilije Krestić* akadémikus számára pedig az a tény, hogy a magyarok a Vajdaságra a „Délvidék” kifejezést használják, „világosan jelzik Magyarország területi aspirációit”.

Válaszcikkében a nagykövet az ezzel kapcsolatos tévedéseket igyekezett eloszlatni. A Délvidék kifejezéssel kapcsolatban így fogalmaz: ez a földrajzi elnevezés „a 19. század közepe óta használatos, elsősorban a sajtóban, hagyományosan mindarra, ami ennek a területnek a közigazgatási, néprajzi, történelmi, lakossági, kulturális és nyelvi viszonyaira vonatkozik”, aktuálpolitikai összefüggésben azonban Magyarország mindig a „Vajdaság” szót használja. „Az akadémikus úr következtetése tehát felszínes és téves. A magyar nyelvterület nem változott meg (lényegesen) az államhatárok változásával, változatlan maradt tehát mindaz, ami a kultúrára, nyelvre és identitásra tartozik: a vajdasági magyarok továbbra is a magyar nyelvterület „déli vidékét” képezik. Gondolkodjanak el egy kicsit: vajon a szerbek megszűntek szerbeknek lenni csak azért, mert a határok átmentek a fejük felett, és egy szép napon Szerbián kívül találták magukat?” - teszi fel a kérdést Nikowitz.

A nagykövet válaszcikke leszögezi: Magyarország egyetlen négyzetcentiméter területet sem akar „vissza”. „Trianon következményeit egyetlen módon tudjuk meghaladni (és ezt a tapasztalatot szívesen megosztjuk mindenkivel, akiknek ma hozzánk hasonlóan el kell szenvedniük a területi egység elvesztését). Meg kell őrizni a nemzet szellemi egységét (a nyelvet, a kultúrát, a hagyományokat), ezen kívül pedig olyan jó viszonyt kell kiépíteni a szomszédokkal, hogy közösen biztosíthassuk a határon kívül élő honfitársaink megmaradását és prosperálását” – emeli ki a diplomata.

³ A belgrádi Nemzetközi Politikai és Gazdasági Intézet állandó munkatársa

⁴ A Harmadik Szerbia elnevezésű politikai szervezetnek a tagja, mely a nacionalista Dveriből szakadt ki 2012 őszén

Nikowitz Oszkár kérdéseket is feltesz válaszcikkében, majd ekképpen fogalmaz: „Ez, uraim, gyalázat, mondhatni háborús uszítás. Háborút emlegetni és a szellemével riogatni, amikor arra semmi ok? Ellenséget kreálni, amikor nincs? És mindezt akkor, amikor a Magyarország és Szerbia viszonya történelmileg a lehető legjobb, felívelő szakaszban van? Amikor mindkét ország intenzíven dolgozik az őszinte megbékélésen, azon, hogy szélesítsük, és minden téren fűzzük szorosabbra kapcsolatainkat?” – hangsúlyozta a belgrádi nagykövet.

Forrás: [Vajdaság MA](#)

A szerb-magyar megbékélés példaként szolgálhat más népeknek

Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke egy újvidéki napilapnak adott interjújában kiemelte: a szerb-magyar történelmi megbékélés példaként szolgálhat más térségbeli népek számára.

A lap azzal összefüggésben kérdezte a politikust, hogy a vajdasági Csúrogon két emlékhely létesül: az 1942. januári újvidéki razzia szerb áldozatainak és az 1944/45-ös partizánmegtorlások magyar áldozatainak, és a tervek szerint a két ország államfője tavasszal kölcsönösen főhajtással emlékeznek az áldozatok emléke előtt.

A politikus felhívta a figyelmet arra, hogy a népek történelmi megbékélésében a politikusokra fontos szerep hárul, mert olyan jelzéseket adnak, amelyek serkentik ezeket a folyamatokat, de az igazság feltárása nem az ő dolguk, hanem a történészeké.

„Talán eltelt elegendő idő ahhoz, hogy ezeket a kérdéseket senki se élje meg saját népe elleni támadásként. Talán vagyunk annyira érettek és bölcsek, hogy megértsük: vannak egyének, akik bűncselekményeket követnek el, de a népek nem bűnelkövetők, mint ahogyan olyan népek sincsenek, amelyek a történelem során állandóan áldozatok voltak” – mondta Pásztor István.

A vajdasági parlamenti elnök interjúja nagy részében a tartomány ügyeiről beszélt, valamint szólt arról is, hogy továbbra is rendezetlen a „vajdasági kérdés” amit mi sem bizonyít jobban, mint a köztársasági alkotmánybíróság tavalyi döntése, amely megsemmisítette a tartomány autonóm hatásköreiről szóló törvény egyes cikkeit. *(MTI)*

A nemzeti tanácsok ellenzik a köztájékoztatási és médiatörvény tervezetét

Korhecz Tamás, a vajdasági Magyar Nemzeti Tanács (MNT) elnöke március 25-én a szabadkai Magyar Házban tartott sajtótájékoztatón a közoktatási és médiatörvény tervezetével kapcsolatban kijelentette: a szerbiai nemzeti tanácsok – az MNT vezetésével – egységesen ellenzik a közvitán lévő köztájékoztatási és médiatörvény tervezetét.

A tervezet – melynek közvitája hamarosan véget ér – szerint a médiumok csupán pályázati alapon részesülhetnek támogatásokban, normatív támogatást nem kapnak. Ezen kívül a szerbiai kisebbségi nemzeti tanácsok csak közvetve, egy alapítvány útján lehetnének alapítói médiumoknak – azt azonban nem szabályozzák pontosan, hogy hogyan. Emellett megszüntettek

és kihagytak olyan szabályzásokat, amelyek a nemzeti tanácsok és a kisebbségi közösségek jogait érintik. „A jelenlegi médiaszerkezetet oly mértékben kívánja átszabni és átalakítani, hogy ez semmilyen garanciát nem tartalmaz annak vonatkozásában, hogy a magyar nyelvű, illetve a kisebbségi nyelvű tömegtájékoztatás ebben a formában, ezen a szinten megmaradjon” – mondta Korhecz Tamás.

Az MNT elnöke beszámolt egy nemrég történt, a magyar nyelv hivatalos használatát érintő sérelemről is: a Csóka városba küldött, pontosan megcímezett levelüket visszaküldte a szerb posta. Az ok valószínűleg az volt, hogy a borítékra magyarul írták rá a Csóka nevet. Ez megengedhetetlen jogsértést jelent. Ráadásul a hivatali dolgozó büntetőjogi felelőssége is felmerül, hiszen akadályozta egy, a Vajdaságban hivatalosnak számító nyelv használatát – hangsúlyozta.

Forrás: [Pannon RTV](#)

Kárpátalja

Az ukrán miniszterelnök magyarországi látogatása

Mikola Azarov, Ukrajna kormányfője 2013. március 27-én kétnapos hivatalos látogatásra érkezett hazánkba. Ennek keretében találkozott *Orbán Viktor* miniszterelnökkel, *Áder János* köztársasági elnökkel, *Kövér Lászlóval*, az Országgyűlés elnökével és az Országgyűlés Magyar-Ukrán Baráti Tagozatával.

A miniszterelnökök megbeszélésén a gazdasági kérdések mellett napirendre kerültek a kárpátaljai magyarság mindennapjait érintő témák⁵ is. *Orbán Viktor* kérte ukrán partnere jóindulatát és támogatását az ukrán nyelvtörvény kárpátaljai végrehajtása ügyében, amely a helyi magyarság számára kiemelt jelentőséggel bír. A magyar kormányfő kiemelte, hogy ők „egy lojális, de a nemzeti identitását és kultúráját fenntartani akaró közösség”. *Mikola Azarov* a közös sajtótájékoztatón hangsúlyozta, a hagyományosan jó kétoldalú kapcsolatok megerősítését és továbbfejlesztését célozta a mostani ukrán-magyar miniszterelnöki találkozó.

A *Kövér Lászlóval* folytatott egyeztetés hangsúlya elsősorban a kárpátaljai magyarság helyzetén, illetve a két ország közti kedvező kapcsolatokon volt. Mindkét politikus a partnerség fontosságát hangsúlyozta, amelytől szerintük kölcsönös előnyöket remélhetnek. Az Országgyűlés elnöke kifejtette, hogy Magyarország felelősséget érez a határon túli magyarság iránt és arra kérte az ukrán delegációt, hogy segítsék biztosítani a kárpátaljai magyarok önazonosságának megőrzéséhez szükséges jogokat. Az ukrán kormányfő elmondta, hogy barátsággal tekintenek a mély történelmi hagyományokkal és mély nemzeti öntudattal rendelkező magyar nemzetre, továbbá ukrainai látogatásra hívta meg a magyar házelnököt.

Az ukrán miniszterelnök az M1 *Az Este* című műsorában beszélt a március 16-i, magyarokat ért ungvári támadásokról is. „Élesen” elítélte az esetet, amit „szörnyűnek és méltatlannak” tartott. Azarov a józanész és az erkölcs

⁵ A találkozót megelőzően Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a KMKSZ elnökével, Kovács Miklóssal egyeztetett.

szempontjából elfogadhatatlannak minősítette az iskolásokat ért inzultust, elmondta, hogy nyomoznak az ügyben, ugyanakkor sajnálatosnak nevezte, hogy az Európai Unió részéről semmiféle reagálás nem hangzott el azzal kapcsolatban, hogy kik álltak az incidens mögött. Hozzáfűzte, az a politikájuk, hogy maximális türelemmel viszonyuljanak a kisebbségekhez, ennek érdekében fogadták el a regionális nyelveket támogató törvényt, „amelynek érvényesüléséért mindent megtesznek”.

A miniszterelnöki látogatást megelőzően, ukrán nacionalista csoportok támadtak meg magyar megemlékezőket Ungváron, őket verbálisan fenyegetve, illetve kokárdáikat letépvé (lásd: *Nemzetpolitikai Tükör II. évfolyam 7. szám*).

Magyar részről az incidens után a KMKSZ, az UMDSZ, Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár, magyarországi pártok, illetve az ukrainai magyar külképviseletek is tiltakoztak, és Kárpátalja kormányzója is elítélte az iskolásokkal szembeni agressziót.

Ehhez társult a Jobbik európai parlamenti képviselője *Kovács Béla* is, aki a Szvobodához köthető támadások, illetve a párt beregszászi fáklyás felvonulása kapcsán nyílt levélben fordult az ukrán párthoz. Kifejtette, azoknak, akik ilyen dolgokat tesznek, „nincs keresnivalójuk egy demokratikus ország parlamentjében, nincs keresnivalójuk Európában és a keresztény világban”. A Jobbik politikusa arra a következtetésre jutott, hogy a Szvoboda „csupán azért gyűlöli a kárpátaljai magyarságot, mert ősi szülőföldjén, saját történelmi emlékei között, sajátos tárgyi és szellemi kulturális örökségét ápolva szeretne dolgozni, békében élni és megmaradni”, amit elfogadhatatlannak minősített levelében.

Gajdos István parlamenti képviselő a kijevi parlamentben ugyancsak felháborodottságának adott hangot az incidensek miatt. A Régiók Pártja listájáról bejutott UMDSZ-elnök kiemelte, hogy az utóbbi években számos támadás érte a magyar emlékműveket Kárpátalján, de ezúttal már emberekre törtek rá magyarságuk miatt. Elmondta, hogy a magyar közösség nem lehet idegen Ukrajnában, hiszen szülőföldjén él és azt szeretné, ha „az sikeres, virágzó lenne, s az ország az európai népek nagy családjának teljes jogú tagjává válna”. Azonban felhívta a figyelmet arra is, hogy a Szvoboda beregszászi fáklyás „erőfitogtatása” ezzel ellentétes irányba mutat, az elhangzott jelmondataik „azokra emlékeztetnek, amelyeket Adolf Hitler hívei ordítottak annak idején”. Ugyanakkor zárásul hangot adott meggyőződésének, mely szerint a szélsőségesek álláspontja nem egyezik Ukrajna egészének véleményével.

Bizonytalan, hogy bármiféle jogi felelősségvonásra sor kerül-e az ügyben.

Horvátország

Megnyílt a Kárpát Régió Üzleti Hálózat észéki irodája

A [Kárpát Régió Üzleti Hálózat](#) észéki irodájának március 21-i megnyitásával immár tíz üzletfejlesztési központ várja a szomszédos országokban a

befektetési és kereskedelmi lehetőségek iránt érdeklődőket. Az új képviselő felállítása különösen fontos szerepet tölthet be a közeljövőben, hiszen Horvátország júliusi Európai Unió csatlakozásával új lehetőségek tárulnak fel a magyar-horvát gazdasági kapcsolatok elmélyítésében.

Az újonnan kialakított irodában elsőként *Radetzky Jenő*, a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Zrt. vezérigazgatója, valamint *Vladimir Šišljagić*, Eszék-Baranya Megye főispánja köszöntötte az egybegyűlteket. Az ünnepélyes megnyitót követően Radetzky Jenő bemutatta a Wekerle Terv legfőbb irányvonalait, melyek a kelet-közép-európai országok közötti gazdasági integráció elmélyítését, a kis- és közepes vállalkozások munkahelyteremtési- és exportképességének fokozását célozzák. *Vagács István*, a Nemzetgazdasági Minisztérium főosztályvezetője az Üzleti Hálózat bemutatásakor hangsúlyozta, az eszéki központ nem csupán közvetítő szerepet kíván betölteni a két ország között, sokkal inkább konkrét üzleti lehetőségek feltárására, partnerközvetítésre törekszik.

Az Eszék-Baranya Megyei Gazdasági Kamara elnöke, *Zoran Kovačević* üdvözölte a magyar fél elképzeléseit, és a magyar-horvát együttműködés egyik fontos állomásaként értékelte az eszéki iroda felállítását.

A megnyitóval egybe kötött gazdasági fórumon a jelenlévők megismerkedhettek a magyar-horvát kereskedelmi kapcsolatok fellendítése érdekében elindított programokkal, valamint a kis- és középvállalkozások számára elérhető támogatásokkal is. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara külgazdasági tevékenységét, valamint a Horvátországba irányuló legjelentősebb külgazdasági programokat *Dunai Péter* főtisztár ismertette. A Kárpát Régió Üzleti Hálózat eszéki irodáját *Palizs-Tóth Hajnalka* vezeti.

Forrás: <http://www.crbtnet.eu/>

Muravidék

5 millió forint a művelődési intézetnek

A Bethlen Gábor Alapon keresztül a magyar kormány 5 millió forintos támogatást biztosít a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézetnek programjai megvalósításához.

Kepe Lili, az intézet igazgatója elmondása szerint fennmaradásukhoz nélkülözhetetlen ez a támogatás, hiszen az elmúlt időszakban a szlovén költségvetésből addig járó jelentős összegű állandó támogatást vontak meg tőlük. A magyar kormány által nyújtott forrásból elsősorban kulturális programokat, rendezvényeket támogatnak, de a tervek szerint ebben az évben eszközbeszerzésre és az általuk üzemeltetett nonprofit magyar könyvesbolt és kávézó fejlesztésére is jut keret.

A magyar kormány országonként meghatározta, mely intézményeket támogatja nemzeti jelentőségű intézményként, ezek meghívásos pályázaton vesznek részt, melynek célja azon kiemelt jelentőségű szervezetek, intézmények, illetve programok támogatása, amelyek különösen nagy hangsúlyt fektetnek a magyarság önazonosságának megőrzésére. Ezt a státuszt Szlovéniában a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, a Magyar

Nemzetiségi Tájékoztatási Intézet és az RTV – Magyar Nemzetiségi Rádió és TV Stúdió nyerte el.

Forrás: <http://rtvslovenija.si/hidak>

Nyugati magyarság

Újra vasút kötheti össze Felsőört és Szombathelyt

A két város polgármestere sajtótájékoztatón jelentette be, hogy munkacsoportot alakítottak a Szombathely - Felsőőr (Oberwart) vasútvonal újjáélesztésére. A vonalon a második világháború óta nem volt vasútközlekedés, évtizedek óta először került látható közelségbe az újraindulás esélye. A két testvérvárost összekötő pályából egy 20 kilométeres szakasz hiányzik. Az együttműködés fő célja a közös, hosszú távú térségfejlesztés, ami Európai Unió keretéből valósulhat meg.

A két polgármester, *Georg Rosner* és *Puskás Tivadar* arról is egyeztetett, hogy ha ez a beruházás megvalósul, a következő közös vasútépítés a Körmend–Pinkamindszent–Németújvár (Güssing) vonalon lesz. De a két város hosszú távú együttműködése több területen is megvalósulhat, így a közös területfejlesztésben, a kultúrában, a turisztikában és persze a gazdaságban.

Elhangzott, hogy a következő egy hónapban megalkotják a közös munkatervet, amiben a következő évek közös fejlesztési pontjait fogalmazzák meg. A tervezett vasútvonal építése akár két-három éven belül is elkezdődhet.

Az egykoron székelyek lakta Pinka völgyi határőr-település ma az őshonos ausztriai magyarság dél-burgenlandi központja, mai lakosságának 17,5 %-a⁶ magyar. A település ősi része, a Felszeg magyar többségű.

Forrás: <http://www.nyugat.hu>

⁶ 2001-es népszámlálás szerint: 6696 lakosából 4889 német, 1169 magyar, 233 horvát, 84 cigány.

A HÉT TÉMÁJA

A Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács ülése – fejlemények az Európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatban

A külhoni magyar politikai erők legnagyobb részét tagként sorai közt tudó, Tőkés László elnöksége alatt működő intézmény 2013. március 22–23-án Mártélyon tartotta soros ülését. A tanácskozás eredményeként a következő zárónyilatkozatot tették közzé:

- A KMAT tagságát alkotó Kárpát-medencei politikai szervezetek céljai változatlanok: területi autonómiát akarunk a tömbmagyar vidékeken, kulturális, illetve személyi elvű autonómiát egész Kárpát-medencei magyarságunk számára, továbbá sajátos státusú önkormányzatiságot a jelentős magyar lakossággal és történelmi múlttal rendelkező településeink számára. A magyar nemzeti közösségek szülőföldjükön való megmaradásának és megerősítésének egyetlen igazi biztosítója a teljes körű, tényleges autonómia. A Magyarországgal szomszédos országoknak maguknak is alapvető érdekük a területükön élő magyar közösségek helyzetének megnyugtató rendezése, autonómia iránti igényeinek a teljesítése. Egyetértünk abban, hogy a közösségi önrendelkezés a „területért jogokat” alapelv értelmében illeti meg magyarságunkat.

- A KMAT csatlakozik az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) által kezdeményezett Autonómia Éve – 2013 programhoz, kiterjesztve annak körét az egész Kárpát-medencére. Az Autonómia Évében a KMAT tagszervezetei kijelentik, hogy a Kárpát-medencében élő magyarság nemzeti közösségeinek valamennyi autonómiatörekvését együttesen támogatják. A valós nemzetpolitika alapelve szerint a magyar nemzet egésze harcol minden nemzetrész jogaiért. Nemzetpolitikai alapelvünknek tekintjük, hogy nem külön-külön, kisebbségi voltunkban magunkban maradvá folytatjuk harcainkat, hanem – erőnket összeadva – a nemzet egésze harcol valamennyi nemzetrész jogaiért.

- Az európai polgári kezdeményezések tárgyában a KMAT megerősíti korábbi döntését, miszerint pártpolitikai hovatartozástól függetlenül a KMAT tagszervezetei mindent megtesznek azért, hogy az európai normáknak megfelelő tervezeteik egymást erősítsék és kiegészítsék. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és az Erdélyi Magyar Néppárt, valamint a Székely Nemzeti Tanács egy-egy kezdeményezését a KMAT egyaránt támogatásáról biztosítja.

- A Romániában küszöbön álló régió-átszervezés tekintetében a KMAT határozottan kiáll azon európai uniós irányelvek mellett, melyek a tagállamok kormányait arra kötelezik, hogy csak olyan átalakításokat fogadjanak, amelyek az adott régiók történelmi, kulturális és nemzeti sajátosságait, nem utolsósorban pedig az érintett helyi közösségek akarát figyelembe veszik, és nem változtatják meg egy adott térség etnikai összetételét, illetve nem veszélyeztetik az ott élő nemzetrészek jövőjét.

- A KMAT cselekvő részt vállal az Európa Tanács által készítendő, az őshonos nemzeti kisebbségek helyzetére vonatkozó jelentés elkészítéséhez.

Tőkés László, a Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács elnöke, Sándor Krisztina, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács ügyv. elnöke, Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács

elnöke, *Toró T. Tibor*, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke, *Biró Zsolt*, a Magyar Polgári Párt elnöke, *Pásztor István*, a Vajdasági Magyarok Szövetségének elnöke, *Csorba Béla*, a Vajdasági Magyar Demokrata Párt elnöke, *Csonka Áron*, a Vajdasági Magyar Demokratikus Közösség elnöke, *Óry Péter*, a Magyar Közösség Pártjának alelnöke, *Wurst Erzsébet*, az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének elnökségi tagja, *Jakab Sándor*, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének elnöke, *Brenzovics László*, a Kárpátaljai Magyarok Kulturális Szövetségének alelnöke, *Horváth Ferenc*, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség elnöke.

Az RMDSZ nem képviseltette magát a tanácskozáson.

Tőkés László a tanácskozás után kijelentette, hogy nélkülözhetetlennek tartja az egységes nemzeti fellépést, hiszen a jogok érvényesítése sokkal sikeresebb lehet, ha a 13-15 milliós nemzet harcol azokért, mintha csupán az egyes nemzeti közösségek küszködnek önmagukban. A KMAT ezért ezt az esztendőt – az EMNT kezdeményezését kiterjesztve – az egész Kárpát-medencében az autonómia évévé nyilvánította.

Az EP-képviselő elmondta, hogy az EMNT a kisebbségben élő őshonos nemzeti közösségek védelméről szóló európai polgári kezdeményezés szövegtervezetét benyújtotta előzetes véleményezésre az Európai Bizottság illetékes főosztályának. Amennyiben a tervezetet jóváhagyják, elindulhat az aláírásgyűjtés, amelynek sikere esetén európai jogszabályt születhetne.

Emellett a tanács nyílt levélben fordult *Benjamin Cardin* szenátorhoz, az amerikai Helsinki Bizottság elnökéhez. Tőkés László emlékeztetett arra, hogy az amerikai politikus a Magyarország ügyében rendezett meghallgatáson egyebek mellett kifogásolta a határon túl élő magyarok magyar állampolgárságát. A tanács tagszervezetei – leginkább érintetteként úgy érezték –, nem hagyhatják ezt szó nélkül. A levélben többek között azt kérték a szenátortól, hogy Tom Lantos példáját követve vegye védelmébe a kisebbségben élő nemzeti közösségeket.

A tanácskozás után *Izsák Balázs* hangsúlyozta, hogy a romániai régió-átszervezés során – a nemzetközi kötelezettségeknek megfelelően – vegyék figyelembe a helyi közösségek akarátát. Ha ez így lesz, nem történhet meg, hogy Székelyföld egy olyan mesterségesen kialakított régió részévé válik, ahol a magyarok aránya csupán 30 százalék lenne.

Lépések az európai polgári kezdeményezés ügyében

EMNT-EMNP

A KMAT 2012. februári ülésén bemutatták az EMNT által megszövegezett első tervezetet és sor került az SZNT kezdeményezésének ismertetésére is. A tavaly júniusi találkozón az RMDSZ is bemutatta javaslatát. A KMAT szervezetei akkor egyetértettek abban, hogy mivel a tervezeteket nem lehet egyetlen közös szövegbe foglalni, így a magyar-magyar szolidaritás jegyében minden olyan kezdeményezést támogatni fognak, amely az Európai Bizottság regisztrációs szűrőjén átjut.

Osztrák, olasz, flamand és magyar szakértői vélemények összegyűjtése és mérlegelése nyomán végül az EMNT és az EMNP közös megbízásából 2013. március 22-én Szilágyi Zsolt külügyi alelnök benyújtotta a kisebbségben élő őshonos nemzeti közösségek védelméről szóló európai polgári kezdeményezés szövegtervezetét jogi véleményezés céljából az Európai Bizottság illetékes főosztályára.

Az EMNT tájékoztatása szerint ezzel egyidőben elkezdődött annak a hálózatnak a kiépítése, amely az aláírásgyűjtést⁷ fogja segíteni. Az eddigi véleménycserék, pozitív visszajelzések alapján várhatóan a legtöbb nyugat-európai államból lesznek támogatói a kezdeményezésnek. Így Magyarország, Románia, Szlovákia, Ausztria, Szlovénia és a csatlakozás előtt álló Horvátország magyar közösségei mellett Nagy-Britannia, Spanyolország, Franciaország, Hollandia, Belgium, Németország, Olaszország, Dánia, Finnország és Görögország civil szervezeteire is számíthatnak a kezdeményezés elindításában, illetve sikerre vitelében, döntően az Európai Szabad Szövetségbe (EFA) tömörült regionalista és autonomista pártok segítségével.

Az előzetes véleményezésről szólva Toró T. Tibor a KMAT ülése után, már március 28-án, Kolozsváron elmondta, hogy annak eredménye a hasonló európai polgári kezdeményezést előkészítő RMDSZ számára is hasznos lehet, hiszen az teszi nyilvánvalóvá, hogy a Bizottság illetékesnek tekinti-e magát a kisebbségi tárgyú jogalkotásban. Az EMNP elnöke sajnálatosnak tartotta ugyanakkor, hogy az RMDSZ nem kíván egyeztetni a polgári kezdeményezés tárgyában.

RMDSZ

A parlamenti képvisellel bíró magyar párt megállapodást kötött az Európai Nemzetiségek Föderális Uniója (FUEN) európai kisebbségvédelmi ernyőszervezettel, és a Dél-Tiroli Néppárttal kezdeményezésük sikerre vitele érdekében. Ennek értelmében május 23-án, Kolozsváron bemutatják a nemzetközi kezdeményező bizottságot és az RMDSZ-t tagként magában foglaló FUEN júniusi kongresszusán döntetek a szöveg beadásáról.

Elképzelésük szerint az egymillió aláírást a 2014. májusi EP-választás idejére kell majd összegyűjteniük.

Az RMDSZ főtitkára március folyamán egyeztetett a brüsszeli Régiók Bizottsága főtitkárával is, aki kedvezően értékelte a kezdeményezést.

SZNT

A Székely Nemzeti Tanács tervezete a regionális önkormányzatiság európai jog adta lehetőségét kívánja megteremteni a kohéziós politika alapját jelentő régiók történeti-kulturális definiálása által. Nem terveznek előzetes jogi véleményeztetést a Bizottsággal, mert jogilag megalapozott, közvetlenül benyújtható tervezetnek tartják a sajátjukat.

A nemzetközi kezdeményező bizottság felállítása szintén az év derekán várható. Mint ismeretes, Izsák Balázs felajánlotta Kelemen Hunornak, hogy az RMDSZ is delegáljon tagot a majdani bizottságba.

A partnerek megnyerésére az SZNT elnöke az elmúlt időszakban kiterjedt egyeztetést folytatott a magyarlakta területeken kívül, katalán, baszk, walesi, dél-tiroli, svédországi, ausztriai és más szervezetek képviselőivel.

⁷ Az egymillió aláírás összegyűjtése kötelezi az Európai Bizottságot arra, hogy megvizsgálja, kezdeményez-e jogszabályt az illető kérdéskörben.

KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE

2013. március 29. – április 12.

Április 3. (szerda) 17.30 óra

Teleki Pál emlékezete című könyvbemutatóval egybekötött est

Helyszín: Litea könyvesbolt, Budai Vár – Budapest I. kerület, Hess András tér 4.

A rendezvényről többet megtudhat [itt](#).

Április 8-9. (hétfő-kedd)

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet „Territorial autonomies in Europe: Solutions and Challenges” (Területi Autonómiák Európában: Megoldások és Kihívások) című nemzetközi konferenciája

Helyszín: Magyarság Háza, Corvin terem – Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6.

Április 12. (péntek) 10.00 óra

„Felvidéki kitelepítettek és deportáltak emléknapja” Komárom képviselő-testületének emlékülése keretében

Helyszín: Polgármesteri Hivatal, Komárom és a Monostori Eródnél lévő kitelepítési emlékmű

Április 12. (péntek) 14.30 óra

„A Felvidékről kitelepített magyarok emléknapja” a Rákóczi Szövetség és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közös szervezésében

Helyszín: Magyarság Háza, Deák terem – Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6.

A rendezvényről többet megtudhat [itt](#).